

ชื่อเรื่อง	รูปแบบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2		
ผู้วิจัย	สุภัทรี แสนกล้า		
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปิยาภรณ์ ศิริภานุมาศ	ที่ปรึกษาหลัก	
	ดร. สาธิต ผลเจริญ	ที่ปรึกษาร่วม	
ปริญญา	ครุศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
สถานศึกษา	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	ปีที่พิมพ์	2555

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียน ครู ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพกระดัง 1 และ 2) เพื่อศึกษารูปแบบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียน ครู ผู้ปกครอง และกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพกระดัง 1 กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน 14 คน ครู 14 คน ผู้ปกครอง 14 คน และกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 14 คน รวมทั้งสิ้น 56 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และแนวคำถามที่ใช้ในการประชุมระดมสมอง ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพกระดัง 1 พบว่า 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีการดำเนินการโดยจัดครูประจำชั้นให้เหมาะสมกับนักเรียนแต่ละกลุ่ม ดำเนินการรวบรวมข้อมูลรายบุคคลของนักเรียนต้องครอบคลุมด้านความรู้ความสามารถ ด้านสุขภาพ และด้านครอบครัว ปัญหาที่พบ ขาดการจัดระบบสารสนเทศข้อมูลนักเรียน 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน พบว่า ดำเนินการคัดกรองนักเรียนโดยใช้แบบบันทึกคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยแยกนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา ปัญหาที่พบคือครูขาดความรู้ความเข้าใจในการคัดกรองนักเรียน และไม่ได้นำผลการคัดกรองไปดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นรูปธรรม 3) ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน พบว่า มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนานักเรียนด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย ปัญหาที่พบ ขาดการจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนตามความถนัดและความสนใจของนักเรียน 4) ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข พบว่า ครูประจำชั้น โดยใช้เทคนิค

และวิธีการที่หลากหลาย ปัญหาที่พบ ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไม่สามารถขยายผลการดำเนินงานสู่ที่บ้านได้ 5) ด้านการส่งต่อนักเรียน พบว่า มี 2 กรณีคือ กรณีภายในโรงเรียนครูประจำชั้นจะส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาให้ครูแนะแนวหรือฝ่ายปกครอง ปัญหาที่พบคือ ขาดความต่อเนื่องและการประสานงานที่ดี และกรณีภายนอกโรงเรียน เป็นวิธีการส่งต่อนักเรียนเพื่อขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เมื่อพบว่านักเรียนมีปัญหายุ่งยากซับซ้อน ปัญหาที่พบคือ ขาดข้อมูลเกี่ยวกับหน่วยงานภายนอก

2. รูปแบบการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพกระสัง 1 ผลการการศึกษาสรุปได้ 8 ขั้นตอนดังนี้ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ควรมีการจัดระบบสารสนเทศข้อมูลนักเรียนให้เป็นปัจจุบัน 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน ควรทำการคัดกรองนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา 3) ด้านการส่งเสริมและพัฒนา ควรเน้นการจัดกิจกรรมที่ดึงดูดความสนใจจากนักเรียน 4) ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข ควรทำความเข้าใจกับผู้ปกครองในการดูแลบุตรหลานให้มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ 5) ด้านการส่งต่อนักเรียนมี 2 รูปแบบ คือ การส่งต่อนักเรียนภายในโรงเรียน ควรจัดประชุมสร้างข้อตกลงร่วมกันในการประสานงานกันระหว่างครูประจำชั้น กับครูพิเศษอื่นๆ การส่งต่อนักเรียนภายนอกโรงเรียน ต้องจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อรองรับ ประสานความร่วมมือไปยังหน่วยงานภายนอกเพื่อขอความร่วมมือในการดูแลนักเรียน 6) ด้านการประเมินผลการดำเนินงาน ควรจัดครูรับผิดชอบให้ดำเนินการต่อเนื่องและเป็นปัจจุบัน 7) ด้านการสรุปผลการดำเนินงาน ควรมีการจัดให้มีการประชุมสรุปงานอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ 8) ด้านการรายงานผลการดำเนินงาน ควรมีการนิเทศ กำกับติดตามงานให้เป็นไปตามปฏิทินการส่งงานที่กำหนดไว้

TITLE	The Student Care System Performance Model in Schools under Buriram Primary Educational Service Area Office 2		
AUTHOR	Suphat Saenkla		
THESIS ADVISORS	Assistant Professor Dr. Piyaporn Siripanumas	Thesis Advisor	
	Dr. Satit Porlcharoen	Co-advisor	
DEGREE	Master of Education	MAJOR	Educational Administration
SCHOOL	Buriram Rajabhat University	YEAR	2012

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to study the states and problems of student care system as perceived by the school administrators, teachers, guardians, and basic educational schools committees of Krasang Quality Development Network Group 1, and 2) to study the student care system performance model as perceived by the school administrators, teachers, guardians, and basic educational school committees of Krasang Quality Development Network Group 1. The samples were 14 school administrators, 14 teachers, 14 guardians, and 14 basic educational school committees in a total of 56. The instruments used in this study were structured interview, and brainstorming questions. The content analysis was used to analyze the collected data. The findings were as follows:

1. The states and problems of the student care system in Krasang Quality Development Network Group 1 were found that
 - 1) Knowing individual student: the schools should provide the class teachers suitably to students and collect each student data covering their knowledge/ability, health, and family. The problem was lacking of students' filing,
 - 2) Students screening: the students were screened by using student screening form. The students were divided into 3 groups : normal, risk, and disabled group,
 - 3) Student support and development: the students were supported and developed with various methods. The problem was lacking of activities to support the students' interests,
 - 4) Prevention, help and correction: class advisors used various methods. The problem was that the care system could not be used at home.
 - 5) Student transfer: two problems were found, namely class within the schools, when the class advisors wanted to transfer

the disabled students to counselors, and the problem was lacking of continuity in organizing, and outside the schools, when the students faced the complicated problems, they were transferred to the relevant organizations for their help.

2. The model of student care system in network schools was categorized in 8 steps: 1) Knowing individual student: the up – to – date school information should be systematically recorded, 2) Student screening : students should be screened and divided into 3 groups: normal, risk and disabled, 3) Student support and development: the interesting activities should be used to attract students, 4) Prevention, help and correction: teachers should cooperate with parents to take care of children to have the desirable behaviors, 5) Student transfer: two models were found; Student transfer within the schools, the meetings should be set for making the cooperation between class advisors and other teachers; student transfer outside the schools, the operation plans should be made, and there should cooperate with the relevant organizations for help, 6) The operation evaluation: teachers should be assigned to take responsibility continuously and presently, 7) the operation summary: there should be the meetings for reviewing the works, and 8) The operation report: the supervision and following up should be operated in accordance with the schedule plan.